

Shi Lin, czyli Kamienny Las

Janusz Jeziorski¹

Shi Lin znajduje się na plateau Yunnan-Guizhou (1750–1820 m n.p.m.) w Chinach, w odległości 120 km na południowy wschód od Kunmingu — stolicy prowincji Yunnan. Jest to bardzo osobliwy obszar krasowy, już w czasach dynastii Ming (1368–1644) uznawany przez Chińczyków za jeden z cudów świata. Ten cud zajmuje obszar ponad 350 km². Znajduje się na nim kilkanaście tysięcy osobliwych form krasowych (ryc. 1–3). Występują tu mury, wieże, kolumny, żebra i pola skalnych zębów. Wiele z tych form przekracza 30 m wysokości. Towarzyszą im jaskinie, leje, urwiste wąwozy, labirynty, lokalne obniżenia, małe jeziora i baseny, z których sterczą skalne szczyty (zobacz zdjęcia na str. 176). Podobne formy, lecz nie tak spektakularne jak w Shi Lin, występują także w prowincjach Guizhou, Guangxi i Fujian.

Równie interesujący jest pejzaż podziemnych jaskiń Shi Lin, o bogatej szacie naciekowej, pełnych jezior, wodospadów i rzek. W jednej z jaskiń każdego roku od września do listopada co 30 minut pojawiają się gwałtowne wiatry, które trwają od 2 do 3 minut, toteż została ona nazwana Jaskinią Dziwnych Wiatrów.

Kamienny las został wyrzeźbiony w dolnopermjskich utworach formacji Maokou i Qixia. Formację Maokou

Ryc. 1. Lokalizacja Shi Lin

tworzą warstwowane wapienie o miąższości około 300 m, a formację Qixia — wapienie dolomityczne o maksymalnej miąższości 230 m. Utwory te są przykryte górnopermjskimi czarnymi bazaltami formacji Ermeishan oraz neogeńskimi

Ryc. 2. Labirynt skalnych wież o wysokości do 25 m. Obie fot. J. Jeziorski

¹Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Ryc. 3. Wieża z oknem

czerwonymi mułowcami i piaskowcami, należącymi do formacji Lumeiyi.

Wiek form krasowych Shi Lin jest wciąż przedmiotem kontrowersji. Na podstawie przesłanek paleomorfologicznych przez niektórych badaczy jest oceniany na eocen i oligocen, natomiast inni wskazują na dużo młodszy wiek, bowiem najstarsze osady w tutejszych jaskiniach są datowane

na wczesny i środkowy plejstocen. Biorąc zaś za podstawę szacunek tempa erozji, niektórzy przyjmują, że Kamienny Las nie mógł powstać wcześniej niż w młodszym plejstocenie (0,2–0,01 mln lat temu).

Shi Lin to nie tylko geologiczny cud natury, ale także miejsce prezentacji tradycji ludu Sani. Odbywa się to w nieco karnawałowo-cepeliowskim stylu, ale jest kolorowo i „bardzo ładnie”.

Osobliwości form krasowych odzwierciedlają ich wymyślne nazwy — mamy więc Nosorożca Wpatrzonego w Księżyc, Wieczny Grzyb, a także Żonę Oczekującą Męża. Niektóre ze ścian uświetniają wyryte w kamieniu, przepięknie kaligrafowane inskrypcje. Jedną z nich jest *Oda do kwiatu śliwy*, będąca podobno ulubionym wierszem przewodniczącego Mao.

Warto dodać, że jeszcze całkiem niedawno ściany Shi Lin inspirowały do takich oto płomiennych oracji na cześć Mao: *Szerokie masy robotników, chłopów i żołnierzy, wspólnie z naukowcami i Technikami toczą zaciętą walkę klasową i nieustannie studiują teorię dyktatury proletariatu, niezmiennie trwając przy linii partii, której kierunek wytyczają wskazówki przewodniczącego Mao i łączą bezgraniczny entuzjazm rewolucyjny ze ściśle naukowym ujęciem przedmiotu. Muszą zatem dążyć do nowych osiągnięć, jakimi będzie poznanie, wykorzystanie i przekształcenie krajobrazu krasowego* (Brown & Morgan, 1990). W ostatnich latach na terenie Shi Lin ustanowiono park narodowy, można więc mieć nadzieję, że twórcze wykorzystanie i przekształcanie tego unikalnego krajobrazu krasowego nie nastąpi.

Literatura

BROWN B. & MORGAN L. 1990 — The Miracle Planet. Weldon Owen Pty Ltd: 110.

Shi Lin, czyli Kamienny Las (patrz str. 125)

Ryc. 4. Sterczące z jeziora skalne wieże osiągają wysokość 5 m n.p.w.

Ryc. 5. Mury krasowe o wysokości do 18 m. Obie fot. J. Jeziorski